

Wehl, 10 maart 2010

Betreft: serieuze handvatten voor uw verkiezingssucces: waarom horen we graag uw visie?

Geachte dames en heren,

In aansluiting op onze brief van 5 maart jl. (een herinnering aan een eerder gestelde vraag) geven wij u in déze brief enkele serieuze handvatten voor uw verkiezingssucces. Het *Patiënten Platform Complementaire Gezondheidszorg* (PPCG) is een platform van patiëntenorganisaties op het gebied van de complementaire gezondheidszorg. Het PPCG is aangesloten bij de NPCF (Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie). Het platform vertegenwoordigt de 6 hoofdstromen van complementaire geneeswijzen, te weten antroposofische gezondheidszorg, natuurgeneeskunde, homeopathie, (ortho)manuele therapie, neuuraaltherapie en acupunctuur. Ze worden beoefend door BIG-geregistreerde artsen en gecertificeerde therapeuten.

In deze brief werken we kort twee punten uit en we concluderen samenvattend: Waar staat het PPCG voor? (1) en Wat kan voor uw verkiezingsprogramma van belang zijn? (2). Op historische, methodologische en kentheoretische gronden blijkt dat reguliere en complementaire geneeswijzen gelijk bestaansrecht hebben (bijlage).

1. Waar staat het PPCG voor?

Complementaire geneeswijzen gaan uit van een holistische mensvisie en proberen de kwaliteit van leven, het zelfherstellend vermogen en de fysieke conditie van de patiënt te bevorderen. Per jaar maken tussen de 1,5 en 2 miljoen burgers gebruik van deze zorg met een tevredenheid als over huisartsenzorg. Deze tevreden gebruikers vormen de achterban van het PPCG en het is met het oog op uw verkiezingssucces van belang om uw mening en houding bekend te maken.

Het PPCG wil fungeren als gesprekspartner voor de genoemde hoofdstromen van complementaire gezondheidszorg en de overheid. Daarbij streeft het PPCG naar:

- keuzevrijheid van de zorgvrager;
- integrale en effectieve benadering van de zorgvrager, zodat het beste van de reguliere en de complementaire zorg naast elkaar bestaan en elkaar aanvullen;
- vergoeding van integrale geneeskunde/geneeskunst via de basisverzekering;
- preventie in bredere zin en voorkomen van ontwikkeling naar chronische ziekten.

Het PPCG beoogt integrale samenwerking tussen regulier en complementair. Dat illustreren we met twee voorbeelden. De artsorganisatie KNMG en de PPCG hebben een gezamenlijke patiëntenfolder samengesteld, die binnenkort beschikbaar komt. PPCG onderhoudt ook contact met de gezamenlijke artsverenigingen van de zes hoofdstromen (CAM). Die hebben al eerder een introductiedossier opgesteld met een beschrijving van de vakgebieden en verwijzing naar wetenschappelijk onderzoek en kwaliteitsdocumenten van de CAM.

2. Wat kan voor uw verkiezingsprogramma van belang zijn?

Op 9 juni is het weer zover. Voor uw verkiezingssucces kunt u denken aan de vraag of uw partij voorstander is van een pilot van complementaire zorg door artsen die BIG geregistreerd zijn en gecertificeerde therapeuten. Daardoor krijgen mensen de alom voorgestane vrije keuze hoe ze hun eigen ziekte willen overwinnen. Bovendien kan met complementaire zorg worden bezuinigd op kosten van gezondheidszorg. Is het in toenemende mate nemen van eigen verantwoordelijkheid om gezondheid te herwinnen of te behouden ook niet één van de aspecten van de complementaire gezondheidszorg?

Complementaire zorgmethoden gaan uit van een holistische mensvisie (realisme) en proberen de kwaliteit van leven, zelfherstellend vermogen en de fysieke conditie van de patiënt te bevorderen. Onderzocht dient te worden hoe complementaire geneeswijzen:

- (ook) goed aansluiten bij de veranderde zorgvraag van vandaag en morgen;
- naar tevredenheid kunnen worden gebruikt bij het voorkomen van een chronisch verloop van aandoeningen;
- hierdoor een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het ombuigen van de steeds groeiende kosten van gezondheidszorg en de kwaliteit van leven;
- kunnen bijdragen aan de groei van tevredenheid van Nederlanders over de kwaliteit van de gezondheidszorg;
- in samenwerking met reguliere methoden de kosten van gezondheidszorg kunnen beperken en de kwaliteit van de gezondheid kunnen verbeteren.

Het bovenstaande blijkt namelijk – om slechts een recent voorbeeld te noemen – uit een onderzoek naar de behandeling van COPD. De huidige criteria van de basisverzekering blijken toe aan herziening. De kracht van effectieve zorg ligt níét allereerst en zeker niet uitsluitend bij medicijn gebruik. Minstens zo belangrijk zijn leefstijl aspecten en aanvullende behandelwijzen. Daar wordt in de basisverzekering geen rekening mee gehouden. En dat terwijl ook de zorgstandaard COPD uitgaat van heel de mens en niet alleen van de longen. Dit is voor ons een reden om te pleiten voor een pilot voor complementaire zorg. En wat te denken aan het feit dat correct toegepaste reguliere behandeling jaarlijks ongeveer 3.000 doden en vele blijvende handicaps veroorzaakt?

Samenvattend:

*De PPCG pleit voor een integrale geneeskunst met het beste van beide, de reguliere en complementaire geneeskunde. Dit doet zij vanuit het patiëntenbelang én het belang van de (kwaliteit en reductie van kosten van) de gezondheidszorg als geheel. Tussen 1,5 tot 2 miljoen burgers maken met grote tevredenheid gebruik van complementaire geneeswijzen en zij verwachten dat het PPCG hen adviseert welke partijen een integrale geneeskunst voorstaan. **Daarom** horen wij graag uw visie met het oog op uw verkiezingssucces!*

Wij zijn graag voor nader overleg beschikbaar.

Met hartelijke groet,

dr. R. Seldenrijk,
voorzitter PPCG a.i.

Waarom raakte geneeskunde en geneeskunst uit elkaar?

Geneeskunde en geneeskunst raakten uit elkaar. Wanneer zien we dat gebeuren? Wat is daarvan de consequentie voor de overheersende overtuigingen tegen complementaire geneeswijzen? Het boek *Complementaire geneeskunde - universitaire geneeskunde, de strijd om de wetenschap aan het einde van de 20e eeuw* (ISBN 90-73310-11-3) is geschreven door de Duitse arts, methodoloog en kentheoreticus dr. Helmut Kiene. Hij deed wetenschappelijk grondslagenonderzoek op zowel kentheoretisch en methodologisch gebied als op het gebied van complementaire of aanvullende geneeskunde.

In dit boek weerlegt Kiene vanuit zijn medische, methodologische en kentheoretische specialisatie op overtuigende manier de vijf argumenten tegen de complementaire geneeskunde:

- de geneesmiddelen uit de complementaire geneeskunde hebben een placebowerking;
- de werkzaamheid van deze geneesmiddelen is niet wetenschappelijk aangetoond;
- de werkzaamheid van deze middelen moet in 'randomized clinical trials' worden bewezen;
- deze geneesmiddelen zijn mogelijk onveilig;
- de complementaire geneeskunde is in strijd met de natuurwetenschappelijke uitgangspunten.

Geen van deze argumenten blijkt op kentheoretische en methodologische gronden steekhoudend. Met grote helderheid en kennis van zaken legt dr. Kiene bovendien onjuiste vooronderstellingen, blinde vlekken en denkfouten van de natuurwetenschappelijk georiënteerde geneeskunde bloot.

Kiene gaat ook in op de fundamentele omslag in het denken aan het einde van de veertiende eeuw. Die diepgaande verandering wordt veroorzaakt door een bekend middeleeuws debat tussen zogeheten nominalisten en realisten. Kort gezegd ging dat debat over de vraag of algemene begrippen (*universalia*) echt bestaan (realisten), óf dat die begrippen uitsluitend producten zijn van de menselijke geest (nominalisten). Het nominalisme blijft steken in de materie (met het verstand te vatten, te meten, te wegen en te tellen), terwijl het realisme de werkelijkheid begrijpt vanuit de volle breedte van de ervaringswereld en uitgaat van een holistische mensvisie.

In de hoge Middeleeuwen dringt dit nominalisme van Willem van Ockham (ca. 1285-1350) het realisme van het filosofisch hoofdtoneel, terwijl de discussie tussen beide niet is beslecht. En dat heeft grote gevolgen. De natuurwetenschappelijk georiënteerde geneeskunde staat in de lijn van het nominalisme, terwijl de levenbeschermende geneeskunde én de complementaire geneeswijzen (een Hippokratische geneeskunst) in de lijn van het realisme staan. Noch vanuit kentheoretische gronden, noch vanuit de ervaringswerkelijkheid is een afdoende reden om het realisme zijn realiteitsbegrip te ontzeggen. En daarmee hebben beide benaderingen van de geneeskunde en geneeskunst hun bestaansrecht en het recht aanvullend aan elkaar te worden gepraktiseerd!

Natuurlijk zijn er op details aanmerkingen te maken, maar alle *artsen* zouden dit boek van dr. Helmut Kiene moeten lezen. Als ook *politici*, *overheidsfunctionarissen* en *zorgverzekeraars* zich deze historisch, methodologisch en kentheoretisch juiste denklijn zouden eigen maken, worden geneeskunde en geneeskunst bijeen gehouden, zullen de kosten van de gezondheidszorg dalen én behouden patiënten – om wie alles toch draait? – een pluriform therapieaanbod.

dr. R. Seldenrijk